

KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL IN SAMOUPRAVLJANJE

Nove metode dela

Ker so naloge na vseh področjih ekonomskega, družbenega in političnega življenja obsežne, zahtevne in zapletene, je za njihovo reševanje in izvajanje odgovorna tudi SZDL kot politična osnova samoupravljanja. Ali bo samoupravljanje učinkovito in se bo še bolj izpopolnjevalo, je odvisno predvsem od delovanja in učinkovitosti SZDL. Zaradi tega se moramo vsi zavzeti, da bo SZDL uporabila sodobne metode dela in še nadalje razvijala tiste oblike delovanja, ki omogočajo večje uveljavljanje občanov samoupravljalcev.

SZDL se mora (kakor navaja resolucija VI. kongresa SZDL Slovenije) kot družbeni in politični organizem še hitreje razvijati v instrument občanov in obliko njihovega političnega organiziranja in dogovarjanja, ki naj pospešuje nadaljnjo demokratizacijo družbenih odnosov, razvija čedalje večjo javnost delovanja ter omogoča širše delovanje in sodelovanje ljudi v družbenem življenju. Razvijanje in poglobljanje samoupravljanja in neposredne demokracije je osnovni interes delovnega človeka in zato tudi SZDL.

To lahko uresničimo samo s takimi organizacijskimi oblikami, ki omogočajo čim bolj neposredno udeležbo vseh zainteresiranih pri oblikovanju

sklepov. Med tako družbeno dejavnost sodi tudi sprejemanje večinskih stališč, po katerih naj se ravna samoupravljalci pri odločanju v samoupravnih organih. Takšno sklepanje omogočajo specializirane konference, seje krajevnih odborov ali občinskega odbora SZDL, javne tribune, zbori občanov in podobno.

Te nove oblike in metode dela so seveda nastale kot rezultat nujnega prilagajanja dejavnosti SZDL dinamičnemu družbenemu razvoju. Če jih ocenjujemo po uspešnosti, lahko trdimo, da so bile omenjene oblike, posebno še javne tribune, uspešne, kajti preko njih se je razvila odkrita razprava, vplivale pa so tudi

na oblikovanje javnega mnenja širšega kroga občanov.

Osnovna izhodišča za oblikovanje organizacijskih metod dela SZDL v občini in krajevni skupnosti morajo biti nedvomno tista, ki bodo uspešno

uresničevala dejavnost SZDL kot politične opore samoupravljanja. Za aktivnejše delovanje članstva SZDL je potrebno, da storimo še več za to, da bo članstvo obveščeno o vseh dogajanjih v komuni.

PREDVSEM BOLJŠE OBVEŠČANJE OBČANOV

Priznati moramo, da je bil v zadnjem letu storjen korak naprej v obveščanju občanov, kar je predvsem zasluga glasila Javne tribune, vendar bo v bodoče potrebno še bolj izkoriščati tudi druge možnosti, kot so npr. ustne javne tribune, razgovori z občani, sestanki itd.

Krajevni odbori bodo morali v bodoče še bolj skrbeti za kontinuirano obveščanje občanov predvsem o zadevah, ki jih neposredno prizadevajo. Nujna posledica tega je poglobljenost dela tako občinskega kot krajevnih odborov SZDL.

Krajevne organizacije SZDL naj z različnimi oblikami svojega delovanja pritegnejo občane k obravnavanju vprašanj, ki jih zanimajo. Nič manj pomembna ni vloga krajevnih

odborov SZDL pri nadaljnjem razvijanju krajevnih samouprave in drugih institucij neposrednega odločanja občanov. Pri reševanju družbeno političnih vprašanj nosijo krajevne organizacije vso težo, saj v večini primerov rešujejo in analizirajo tudi probleme, ki so nastajali na območjih posameznih krajevnih skupnosti, na javnih tribunah in v razgovorih z občani.

V svojem dosedanjem delu so krajevne organizacije pretežno izpolnile svojo nalogo, zlasti še glede vprašanj, ki zanimajo občane. V nadaljnjem delovanju pa bodo krajevni odbori morali še bolj samoiniciativno in temeljito reševati vsa vprašanja, ki se pojavljajo v vsakdanjem družbenem življenju naših občanov.

Marcel SVETE

novo ne le zaradi tega, ker nauči otroka brati in računati, temveč tudi zaradi njene skrbi za vsestranski razvoj mlade osebnosti. Reči moramo, da so pri nas nekatere šole (ki ne delajo v idealnih pogojih) že začele uresničevati svojo družbeno vlogo. Dejavnost teh šol je prešla od klasične dejavnosti šole tudi na skrb za prehrano, celodnevno varstvo in prizadevanje za izboljšanje slabega ekonomskega in socialnega položaja otrok.

Osnovna šola ima torej materialno in kadrovsko osnovo za celovito oblikovanje mlade osebnosti. Izredno dragoceno pa je za šolo sodelovanje z družbeno političnimi organizacijami in društvi, zlasti društvi prijateljev mladine. Takšna osnovna šola manifestira solidarnost vseh članov naše družbene skupnosti, da bi omogočili vsem otrokom zdravo rast. Ekonomski in socialni položaj staršev ne bi smel biti prepreka na tej poti.

VLOGA DRUŽINE

Ali družina nima, oziroma ne več imela nikakršne vloge pri vzgoji svojih otrok?

Ne smemo pozabiti, da so prav starši tisti, ki ustvarjajo gmotno osnovo naše družbe in s tem tudi osnovo za razvoj svojih otrok. Prepričani smo, da vsi starši želijo svojim in s tem seveda vsem otrokom najboljše.

Spremenjen položaj otroka v družini daje razvoju otroka več prostora in samostojnosti. Mimo tega nalaga staršem še večjo odgovornost. V takem razmerju med starši in otroci se razvijajo nove vrednote naše družine in njena poglobljena in razširjena funkcija v procesu socializacije otroka.

Družba kot celota mora spoznati in bolj ceniti vlogo družine, krepiti njeno odgovornost za telesno in duševno rast otroka (ne le za učne uspehe). Hkrati se moramo zavdati, da brez družbene akcije na področjih, ki smo jih v preteklosti prepuščali ženski in družini, ne bo pravega uspeha. To pomeni, da moramo ustvariti takšen sistem, da se bosta družinska in družbena skrb dopolnjevali v skladu s potrebami otroka in materialnimi možnostmi družbe.

Dolgoročni družbeni programi lahko v mnogočem pospešijo progresiven razvoj družine in osnovne šole.

Zora TOMIČ

Prva obletnica naše reforme

Minilo je leto dni od prvih pomembnih ukrepov gospodarske in družbene reforme. To je prekratko obdobje, da bi lahko dovolj objektivno ocenili dosežene uspehe in točneje ugotovili določene slabosti, ki se še vedno pojavljajo na območju naše občine.

V prejšnji številki smo objavili ugodne rezultate lanskega gospodarjenja naših delovnih organizacij. V primerjavi z letom 1964 se je na območju naše občine celotni lanski dohodek v gospodarstvu povečal za 17,5%, narodni dohodek za 18,5% in dohodek za razdelitev za 28,6%. Razen v gradbeništvu se je lani povečal celotni dohodek in dohodek za razdelitev, medtem ko sta narodni dohodek in dohodek za razdelitev še hitreje naraščala.

Tudi v letošnjem prvem polletju je povsod opazen ugoden nadaljnji razvoj, čeprav so imele posamezne gospodarske organizacije precej težav z nabavo domačega in uvoznega reprodukcijskega materiala in z obratnimi sredstvi. Več o tem preberite na 7. strani!

Analize nam povedo, da je napredek viden zlasti pri urejanju tistih problemov, ki so jih delovne skupnosti s prvimi ukrepi lahko dosledno ugotovile in rešile. Z nekaterimi nerešenimi problemi pa se bomo morali spoprijeti takoj, z vso ostrino in brez odlašanja.

– **Integracija** je eden izmed odločilnih pogojev za celotni gospodarski razvoj. Tu greše zlasti tiste delovne organizacije, ki se vdajajo iluzijam, da bodo tudi v prihodnje lahko samostojno životarile v svoji dosednji „zaokroženi kompletni“ proizvodnji.

– **Racionalno vključevanje v domače in svetovno tržišče** je še vedno področje, kjer kaže naša proizvodnja premalo gibčnosti in prilagodljivosti, kar se odraža v proizvodnji za zaloge itd.

– **Investicije** so še preveč razdrobljene na preštevne, včasih tudi manj pomembne in manj rentabilne objekte.

Najnovejši ukrepi zvezne skupščine bodo z učinkovitejšimi kreditnimi sistemi in kreditno politiko nedvomno bistveno prispevali k večji odprtosti tržišča in k drugim izboljšavam.

Drugo obdobje reforme se bo praktično začelo z novim letom. Tiste gospodarske organizacije, ki bodo vztrajale pri starem načinu dela, bodo zašle v usodne težave.

Rešitve so samo v boljšem in produktivnejšem delu, integraciji, delitvi dela, specializaciji itd. Delovne skupnosti, ki so gluhe za ta opozorila, bodo nedvomno doživljale globoke in boleče pretrese, vendar krivcev za to ne bodo smele iskati izven sebe, ampak prav v lastni premajhni gibčnosti in prilagodljivosti novim potrebam.

Samoupravljanje proizvajalcev s polno odgovornostjo do sprejete in izvajane proizvodne in poslovne politike bo postalo dejstvo. Vse drugo bo izginilo v praksi naše socialistične demokracije in vedno bolj svobodnega odločanja delovnih ljudi. Šgl

KAJ PA MLADA GENERACIJA?

V zadnjem času spet pogosto razpravljamo o družbeni skrbi za mlado generacijo. Predvsem sta pomembna dva problema, in sicer učni uspehi v osnovni šoli (40% otrok obveznega osemletnega šolanja ne konča uspešno) in zdravje otrok ter njihova telesna odpornost. Ob tem lahko ugotovimo naslednja dejstva:

- družina ne opravlja svoje funkcije, ker so matere zaposlene;
- prosvetni delavci se ukvarjajo vse preveč s svojimi osebnimi dohodki;
- razvoj dnevnega varstva in prehrane je odvisen od razumevanja ali nerazumevanja posameznikov na odgovornih družinskih položajih;
- starši kot proizvajalci in upravljalci v svojih delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in občinah vse premalo poudarjajo probleme lastnih otrok.

Tako si družbeno skrb za otroke podajamo iz rok v roke, ko pa uvidimo resnost problema, se zgrozimo.

Vzgoja mladega rodu je zelo zamotana družbena naloga, pri opravljanju katere se prepletata delo in učinek cele vrste družbenih činiteljev. Poleg idejnih in drugih družbenih činiteljev imajo pri tem izredno pomembno nalogo družbene ustanove, med temi seveda osnovna šola in družina. To pomeni, da poleg celovite družbene odgovornosti obstaja tudi zelo določena odgovornost osnovne šole in družine.

Vprašanje je, v koliko se te družbene ustanove in družina zavedajo svojih nalog ter kako so usposobljene in pripravljene prilagoditi svojo dejavnost novim strokovnim in družbenim potrebam.

POMEMBNA VLOGA OSNOVNE ŠOLE

V celoti podpiramo resolucijo VI. kongresa SZDL Jugoslavije v zvezi z osnovno šolo kot pomembno družbeno usta-

Družinska in družbena skrb za mlado generacijo se morata medsebojno vsklajevati in dopolnjevati. Družba mora krepiti vlogo in odgovornost družine za fizični, moralni in intelektualni razvoj otrok, da jih tako s skupnimi napori usposobimo za koristne člane naše socialistične domovine.

